

**TÜRKMENISTANYŇ PREZIDENTINIŇ
K A R A R Y**

«02» maý 2015 ý.

№ 14232

Aşgabat ş.

**«Gozgalmaýan emläge bolan hukuklaryň we onuň bilen bagly
geleşikleriň döwlet tarapyndan bellige alnyş ulgamyny tapgyrlaýyn
ösdürmegiň 2015-2020-nji ýyllar üçin Döwlet maksatnamasyny» tassyklamak
hakynda**

«Gozgalmaýan emläge bolan hukuklaryň we onuň bilen bagly geleşikleriň döwlet tarapyndan bellige alynmagy hakyndaky» Türkmenistanyň Kanunyna laýyklykda, Türkmenistanyň Adalat ministrliginiň ýanyndaky Gozgalmaýan emläge bolan hukuklaryň we onuň bilen bagly geleşikleriň döwlet tarapyndan bellige alynmagy baradaky gullugyň döredilmegini we Gullugyň işiniň talaba laýyk guralmagyny üpjün etmek maksady bilen, **karar edýärim:**

1. «Gozgalmaýan emläge bolan hukuklaryň we onuň bilen bagly geleşikleriň döwlet tarapyndan bellige alnyş ulgamyny tapgyrlaýyn ösdürmegiň 2015-2020-nji ýyllar üçin Döwlet maksatnamasyny»;

«Gozgalmaýan emläge bolan hukuklaryň we onuň bilen bagly geleşikleriň döwlet tarapyndan bellige alnyş ulgamyny tapgyrlaýyn ösdürmegiň 2015-2020-nji ýyllar üçin Döwlet maksatnamasyny» amala aşyrmak boýunça ýerine ýetirilmeli çäreleriň meýilnamasyny tassyklamaly (goşulýar).

2. Değişli ministrlikler, pudak edaralary hem-de welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň häkimlikleri şu kararyň 1-nji bölümünde görkezilen Meýilnamanyň ýerine ýetirilişi barada her ýylyň 1-nji ýanwaryna çenli Türkmenistanyň Ministrler Kabinetine hasabat bermeli.

3. Şu kararyň ýerine ýetirilişine Türkmenistanyň Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň Orunbasarlary A.Goçyýew, A.Ýazmyradow, M.Artykow, S.Satlykow, S.Toýlyýew, Türkmenistanyň Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň Orunbasary, Türkmenistanyň Prezidentiniň Diwanynyň we Türkmenistanyň Ministrler Kabinetiniň Iş Dolandyryjysy Ş.Durdylyýew, Türkmenistanyň Adalat ministri B.Muhamedow, Türkmenistanyň Ykdysadyýet we ösüş ministri W.Abdylhekimow, Türkmenistanyň Maliýe ministri M.Muhammedow, Türkmenistanyň Oba hojalyk ministri Ç.Çarlyýew, Türkmenistanyň Jemagat hojalygy ministri K.Gurbanow, Türkmenistanyň Bilim ministri P.Agamyradow, welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň häkimleri hem-de Türkmenistanyň Ýokary gözegçilik edarasynyň başlygy B.Atdayew gözegçilik etmeli.

**Türkmenistanyň
Prezidenti**

**Gurbanguly
Berdimuhamedow**

Türkmenistanyň Prezidentiniň

2015-nji ýylyň 02-nji maýynda
çykaran 14232-nji karary bilen
tassyklandy

**Gozgalmaýan emläge bolan hukuklaryň we onuň bilen bagly geleşikleriň
döwlet tarapyndan bellige alnyş ulgamyny tapgyrlaýyn ösdürmegiň
2015-2020-nji ýyllar üçin Döwlet
MAKSATNAMASY
Giriş**

(Türkmenistanyň Prezidentiniň 23.08.2016 ý. çykaran № 14938 we 01.07.2018 ý. çykaran
№ 835 kararlary esasynda girizilen üýtgetmeler bilen)

Berkarar döwletimiziň bagtyýarlyk döwründe hormatly Prezidentimiziň halkymyzyň maddy hal-ýagdaýyny mundan beýläk-de gowulandyrmak hem-de Türkmenistany durmuş-ykdysady taýdan dünýäniň ösen döwletleriniň hataryna goşmak boýunça öňde goýýan möhüm wezipelerini amala aşyrmak we ýurdumyzda gozgalmaýan emläge bolan hukuklaryň, hukuklaryň borçlanmalarynyň ykrar edilmegini we goralmagyny kämilleşdirmek maksady bilen kabul edilen «Gozgalmaýan emläge bolan hukuklaryň we onuň bilen bagly geleşikleriň döwlet tarapyndan bellige alynmagy hakyndaky» Türkmenistanyň Kanunyna (mundan beýläk - Kanun) laýyklykda, Gozgalmaýan emläge bolan hukuklaryň we onuň bilen bagly geleşikleriň döwlet tarapyndan bellige alnyş ulgamyny tapgyrlaýyn ösdürmegiň 2015-2020-nji ýyllar üçin Döwlet maksatnamasy (mundan beýläk - Maksatnama) işlenip taýýarlandy.

Gozgalmaýan emläge bolan hukuklaryň we onuň bilen bagly geleşikleriň döwlet tarapyndan bellige alynmagy (mundan beýläk - hukuklaryň bellige alynmagy) babatda döwlet dolandyryşy hem-de hukuklaryň bellige alynmagyny gozgalmaýan emläge bolan hukuklaryň we onuň bilen bagly geleşikleriň döwlet tarapyndan bellige alnyş ulgamy (mundan beýläk - Bellige alnyş ulgamy) amala aşyrar.

Türkmenistanyň Adalat ministriliginiň ýanynda dörediljek Gozgalmaýan emläge bolan hukuklaryň we onuň bilen bagly geleşikleriň döwlet tarapyndan bellige alynmagy baradaky gulluk (mundan beýläk - Gulluk), şeýle hem welaýatlarda we welaýat hukukly şäherlerde döredilýän Gullugyň müdirlikleri (mundan beýläk - Gullugyň müdirlikleri) hem-de Gullugyň şäherlerde we etraplarda döredilýän degişli ýerli edaralary (mundan beýläk - Gullugyň ýerli edaralary) Bellige alnyş ulgamyny emele getirer.

Hukuklaryň bellige alynmagy babatda döwlet dolandyryşy Gulluk, şeýle hem Gullugyň müdirlikleri tarapyndan amala aşyrylar. Hukuklaryň bellige alynmagyny Gullugyň ýerli edaralary amala aşyrarlar.

Bellige alnyş ulgamynyň esasy wezipesi gozgalmaýan emläge bolan hukugyň ýa-da hukugyň borçlanmasynyň ýüze çykmagynyň, başga birine geçmeginiň, bes edilmeginiň döwlet tarapyndan bellige alynmagyny amala aşyrmak hem-de

Gozgalmaýan emläge bolan hukuklaryň we onuň bilen bagly geleşikleriň döwlet sanawyndan (mundan beýläk - Döwlet sanawy) maglumat bermek bolup durýar.

Bellenen çäkleri bolan hem-de şahsy we edara görnüşli taraplaryň eýeçiliginde ýa-da peýdalanmagynda durýan ýer bölegi, bina, desga, gurluşygy tamamlanmadyk obýektler, ýaşalyan we ýaşalmaýan jaýlar, emläk toplумы hökmünde kärhanalar we kanunçylykda göz önünde tutulan gozgalmaýan emlägiň başga obýektleri gozgalmaýan emlägiň obýekti (mundan beýläk - gozgalmaýan emläk) bolup durýar.

Bellige alnyş ulgamynyň dogry hereket etmegini üpjün etmek hem-de onuň geljekki ösüşini ugrukdyrmak maksady bilen, Kanunda wezipeler kesgittenendir. Kanuna laýyklykda gozgalmaýan emläge bolan hukuklaryň döwlet tarapyndan ykrar edilmegi we goralmagy, gozgalmaýan emlägiň bazarynyň emele gelmegine ýardam edilmegi, gozgalmaýan emlägiň obýektleri, olar babatda hukuklar we borçlanmalar baradaky maglumatlar ulgamynyň döredilmegi, şahsy taraplara, döwlet häkimiýet we dolandyryş edaralaryna, ýerli öz-özüni dolandyryş edaralaryna, kazyýetlere, karz edaralaryna we beýleki edara görnüşli taraplara gozgalmaýan emlägiň obýektleri, ol babatda hukuklar we borçlanmalar hakynda maglumatlaryň berilmegi, gozgalmaýan emlägiň obýektleri, olar babatda hukuklar we borçlanmalar hakynda maglumatlaryň elýeterliliginiň, hakykylygynyň we yzygiderliliginiň üpjün edilmegi esasy wezipeler bolup durýar.

Hukuklaryň bellige alynmagy, bellige alnan hukuklaryň döwlet tarapyndan ykrar edilmeginiň resminamasy bolmak bilen, bellige alynmadyk hukuk bilen deňeşdirilende gozgalmaýan emläge bolan hukugyň ygtybarlylygynyň kepili bolup durýar.

Maksatnamanyň esasy maksady we wezipesi

Hukuklaryň bellige alynmagynda ýeke-täk döwlet syýasatynyň alnyp barylmagyny, Kanuna laýyklykda bellige alnan hukuklaryň, hukuklaryň borçlanmalarynyň döwlet tarapyndan goralmagyny, gozgalmaýan emläk bazaryna maýa goýujylaryň, beýleki gatnaşyjylaryň, şeýle hem döwlet edaralarynyň, şol sanda salgyt we statistika edaralarynyň maglumat üpjünçiligini amala aşyrýan Bellige alnyş ulgamynyň döredilmegi we onuň işiniň tapgyrlyýyn kämilleşdirilmegi şu Maksatnamanyň esasy maksady bolup durýar.

Maksatnamanyň esasy wezipesi - bu Türkmenistanyň çäginde bellige alnan gozgalmaýan emläge bolan hukuklaryň ýa-da hukugyň borçlanmasynyň ýüze çykmagynyň, başga birine geçmeginiň, bes edilmeginiň döwlet tarapyndan kepillendirilmegini, gozgalmaýan emlägiň obýektleri, gozgalmaýan emläge bolan hukuklar barada maglumatlaryň dolulygyny üpjün edýän Bellige alnyş ulgamyny döretmek we onuň işiniň Kanuna laýyklykda guralmagyny üpjün etmek bolup durýar.

Maksatnamada Bellige alnyş ulgamynyň netijeli, kanunalaýyk hereket etmegi üçin Kanuna laýyklykda, gozgalmaýan emlägiň obýektlerini hasaba almagy amala aşyrýan döwlet edaralarynyň (mundan beýläk - Hasaba alyjy edaralar), ýagny Türkmenistanyň Daşky gurşawy goramak we ýer serişdeleri baradaky döwlet komitetiniň, Türkmenistanyň Jemagat hojalygy ministriliginiň,

Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrliginiň, ýerine ýetiriji ýerli häkimiýet edaralarynyň we Geňeşleriň öz ygtyýarlyklarynyň çäklerinde gozgalmaýan emläkleriň hasaba alynmagyny talaba laýyk, doly guramak üçin degişli çäreler göz önünde tutulandyr.

Maksatnama Bellige alnyş ulgamynyň işlemeginiň hukuk we guramaçylyk usullaryny döretmegi we Türkmenistanyň ykdysady taýdan ösmegine gönükdirilen döwletiň bähbitleriniň hem-de şahsy we edara görnüşli taraplaryň gozgalmaýan emläge bolan hukuklarynyň goralmagynyň döwlet kepilliklerini üpjün etmelidir. Maksatnamanyň durmuşa geçirilmegi, şeýle hem gozgalmaýan emläk bazarynyň berkemegine, döwletiň maýa goýum işjeňligini ýokarlandyrmak baradaky meseläni çözmäge hem-de raýat dolanyşygynyň gatnaşyjylary tarapyndan gozgalmaýan emläk bilen bagly resminamalaryň ýygnaşygynyň we getirilişiniň usullaryny kämilleşdirmäge, geljekde gozgalmaýan emläkleri hasaba almagy, olara bolan hukuklary bellige almagy «bir penjirä» diýen ýörelge boýunça ýerine ýetirmäge mümkinçilik berer, ýagny şol bir wagtyň özünde gozgalmaýan emläkleri döwlet tarapyndan hasaba almaga, gozgalmaýan emläkleriň tehniki tükelleýişini geçirmäge we hukuklary bellige almaga mümkinçilik berer.

Hukuklaryň bellige alynmagy - bu gozgalmaýan emlägiň hukuk ýagdaýynyň durmuşa geçirilmeginiň aýratynlygynyň esasy bölegidir. Ol gozgalmaýan emläk dolanyşygyny ösen derejelere ýetirmegiň serişdesidir, ony açyklyk, aýanlyk, elýeterli etmek ýörelgeleri esasynda alyp barmakdyr. Şunuň bilen birlikde, ol gozgalmaýan emläge bolan hukuklaryň döwlet tarapyndan ykrar edilmegi we bu hukuklaryň döwlet tarapyndan goralmagynyň serişdesi bolup hyzmat eder.

Şu Maksatnama Bellige alnyş ulgamy üçin hünärmenleriň taýýarlanmagy, gozgalmaýan emläkleriň ilkinji köpçülikleýin bellige alnyşynyň guralmagy, gozgalmaýan emläklere baha bermegiň täriniň işlenip düzülmegi, gozgalmaýan emläkler hakynda maglumatlaryň, bar bolan we bes edilen hukuklar we hukuklaryň borçlanmalary, şeýle hem hukuk eýeleri hakynda ýeke-täk maglumatlar binýadynyň döredilmegi boýunça amala aşyrylmaly işleri kesgitleýär.

Maksatnama maglumatlary toplamagyň, işläp taýýarlamagyň, saklamagyň, bermegiň, gowşurmagyň, ulanmagyň we gorap saklamagyň kompýuter tehnologiýalarynyň ulanylmagyna esaslanýan, gozgalmaýan emläkler hakynda maglumatlaryň, bar bolan we bes edilen hukuklar we hukuklaryň borçlanmalary, şeýle hem hukuk eýeleri hakynda ýeke-täk maglumatlar binýadynyň (mundan beýläk - Ýeke-täk maglumatlar binýady) döredilmegini we ösdürilmegini göz önünde tutýar.

Kanunyň güýje girmeginden öň gozgalmaýan emläkleri Hasaba alyjy edaralarda bar bolan resminamalaryň esasynda gozgalmaýan emläkleri Hasaba alyjy edaralar tarapyndan gozgalmaýan emläkleriň ilkinji köpçülikleýin bellige alnyşy geçiriler we onuň netijesinde bu döwlet edaralarynda gozgalmaýan emläkler hakynda maglumatlar, bar bolan we bes edilen hukuklar we hukuklaryň borçlanmalary, şeýle hem hukuk eýeleri hakynda pudaklaýyn maglumatlar binýady (mundan beýläk - Pudaklaýyn maglumatlar binýady) dörediler, bu maglumatlary ýygnamak we üýtgetmek bilen bagly degişli işler alnyp barlar.

Pudaklaýyn maglumatlar binýady Türkmenistanyň Oba hojalyk ministrligi (döwlet ýer kadastryň maglumatlaryna laýyklykda), Türkmenistanyň Jemagat hojalygy ministrligi (emläkleriň tehniki tükelleýiş işleri boýunça maglumatlaryna laýyklykda), Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrligi (döwlet emläginiň sanawyna laýyklykda) tarapyndan dörediler.

Gozgalmaýan emläkleri Hasaba alyjy edaralar tarapyndan Pudaklaýyn maglumatlar binýadyndan maglumatlar Döwlet sanawyny alyp barmakda ulanmak üçin Bellige alnyş ulgamyna iberiler.

Döwlet sanawy - bar bolan we bes edilen hukuklar we hukuklaryň borçlanmalary, şeýle hem hukuklary Gullugyň ýerli edaralary tarapyndan bellige alyş kitaplarynda bellige alnan hukuk eýeleri hakynda maglumatlar binýady bolup durýar.

Pudaklaýyn maglumatlar binýadyndan iberilen maglumatlaryň hem-de Döwlet sanawynyň maglumatlarynyň, şahsy taraplaryň, edara görnüşli taraplaryň, gozgalmaýan emläkleriň salgylary barada degişli edaralar tarapyndan iberilen maglumatlaryň esasynda geljekde Bellige alnyş ulgamynda Ýeke-täk maglumatlar binýady dörediler.

Maksatnamada Gozgalmaýan emläge bolan hukuklaryň we onuň bilen bagly geleşikleriň döwlet tarapyndan bellige alnyş ulgamyny tapgyrlyýyn ösdürmegiň 2015-2020-nji ýyllar üçin Döwlet maksatnamasyny amala aşyrmak boýunça ýerine ýetirilmeli çäreleriň Meýilnamasyna (mundan beýläk - Meýilnama) laýyklykda 2015-nji ýylyň 1-nji maýyndan 2020-nji ýylyň 31-nji dekabryna çenli döwürde 3 tapgyrda aşakda beýan edilen çäreleriň amala aşyrylmagy göz önünde tutulýar:

1-nji tapgyrda (2015-nji ýylyň 1-nji maýyndan - 2016-njy ýylyň 1-nji ýanwaryna çenli) gozgalmaýan emläkleriň ilkinji köpçülikleýin bellige alnyşyny guramak we geçirmek (soňky tapgyrlarda hem dowam etdirmek), gozgalmaýan emlägiň obýektlerine baha bermegiň tärini işläp düzmek, Gozgalmaýan emläkleri hasaba almak bilen bagly kadalaşdyryjy hukuk namalaryny işläp taýýarlamak we tassyklamak, Gullugy döretmegi meýilleşdirmek, onuň ulgamyny we işgärleriniň sanyny hem-de wezipe sanawyny kesgitlemek, hünärmenleri taýýarlamak, gaýtadan taýýarlamak we olaryň hünär derejelerini ýokarlandyrmak (soňky tapgyrlarda hem dowam etdirmek), Bellige alnyş ulgamynyň işi bilen bagly kadalaşdyryjy hukuk namalaryny işläp taýýarlamak, Bellige alnyş ulgamyny döretmek, onuň işi bilen bagly degişli kadalaşdyryjy hukuk namalaryny tassyklamak, Pudaklaýyn maglumatlar binýadynyň hem-de Döwlet sanawynyň döredilmegi we ýöredilmegi üçin zerur bolan işleri geçirmek (soňky tapgyrlarda hem dowam etdirmek), Bellige alnyş ulgamynyň awtomatlasdyrylan usullar gurluşyny işläp düzmek;

2-nji tapgyrda (2016-njy ýylyň 1-nji ýanwaryndan - 2016-njy ýylyň 1-nji iýulyna çenli) Pudaklaýyn maglumatlar binýadyny döretmek we ýöretmek (soňky tapgyrda hem dowam etdirmek), Döwlet sanawyny döretmek we ýöretmek (soňky tapgyrda hem dowam etdirmek), Gozgalmaýan emläkleri Hasaba alyjy edaralaryň hem-de Bellige alnyş ulgamynyň arasynda elektron maglumat alyşmak ulgamyny döretmek, Bellige alnyş ulgamynda awtomatlasdyrylan usullar gurluş ulgamyny oturtmak we onuň işini ýola goýmak;

3-nji tapgyrda (2016-njy ýylyň 1-nji iýulyndan - 2020-nji ýylyň 31-nji dekabryna çenli) Pudaklaýyn maglumatlar binýadynyň maglumatlary bilen Bellige alnyş ulgamyny üpjün etmek (2016-njy ýylyň 1-nji ýanwaryna çenli ýygnaýan maglumatlar bilen üpjün etmek, soňra bolsa zygyderli üpjün etmek), döwletimizde bar bolan gozgalmaýan emläkleriň hemmesiniň tehniki tükelleýişini we hasaba alynmagyny geçirmegi doly tamamlamak we Bellige alnyş ulgamynyň işini kämilleşdirmek, Ýeke-täk maglumatlar binýadynyň döredilmegi we ýöredilmegi üçin zerur bolan işleri geçirmek.

Hukuklaryň döwlet tarapyndan bellige alynmagy baradaky gulluk üçin işgärleriň taýýarlanmagy

Gulluk üçin işgärleri taýýarlamak maksady bilen, aşakda görkezilen çäreleriň geçirilmegi göz önünde tutulýar:

Bellige alnyş ulgamyny ýokary hünär derejeli hünärmenler bilen üpjün etmek üçin gysga wagtyň dowamynda hünärmenleri taýýarlamak, gaýtadan taýýarlamak we olaryň hünär derejelerini ýokarlandyrmak işlerini amala aşyrmak;

2015-2016-njy okuw ýylyndan başlap, her ýyl ýokary we orta hünär bilimi edaralarynda Döwlet býujetiniň hasabyna Bellige alnyş ulgamynyň işi bilen bagly degişli hünärmenleriň gerek bolan sanyny kesgitlemek we taýýarlamak;

gozgalmaýan emlägiň tehniki tükelleýişini geçirmek we inženerçilik tory boýunça hünärmenleri taýýarlamak;

gozgalmaýan emläk, Döwlet sanawyny ýöretmegiň ýeke-täk awtomatlasdyrylan maglumat ulgamynyň döredilmegi we ondan peýdalanylmagy, geomaglumatlaryň in soňky kompýuter tehnologiýalary, gozgalmaýan emläge baha kesmek işi bilen bagly hukuk gatnaşyklaryny düzgünleşdirmegi öwredýän okuw dersleriniň okuw meýilnamalaryny we maksatnamalaryny täzeden işläp düzmek;

ýurdumyzyň orta hünär we ýokary okuw mekdepleri üçin gozgalmaýan emläk, Döwlet sanawy, gozgalmaýan emläkleri Hasaba alyjy edaralaryň hem-de Bellige alnyş ulgamynyň işi bilen bagly döwrebap okuw kitaplaryny we gollanmalaryny taýýarlamak;

Bellige alnyş ulgamynyň işi babatda öňdebaryjy tejribäni öwrenmek maksady bilen, daşary ýurt döwletlerine tanyşdyryş we okuw iş saparlaryny guramak.

Gozgalmaýan emläkleriň ilkinji köpçülikleýin bellige alnyşyny geçirmek

Döwlet sanawyny emele getirmegi çaltlandyrmak üçin döwlet tarapyndan Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda guramaçylyk we kadastr işleri amala aşyrylyp, gozgalmaýan emläkleriň ilkinji köpçülikleýin bellige alnyşyny geçirmek guralar.

Gozgalmaýan emläkleriň ilkinji köpçülikleýin bellige alnyşyny geçirmek, olary hasaba almagyň görnüşi bolup, Döwlet sanawyny emele getirmekde zerur bolup durýar we hukuk eýeleriniň arzalary bolmazdan, tölegsiz, gozgalmaýan emläklere eýeçilik hukugyny tassyklaýan resminamalaryň esasynda amala aşyrylar.

Çykdaýylary azaltmak we kadastr işleriniň geçirilmegini çaltlandyrmak üçin bar bolan kartografiýa resminamalary, gozgalmaýan emläkleri Hasaba alyjy edaralarda bar bolan resminamalarydaky maglumatlar ulanylar.

Gysga wagtyň dowamynda gozgalmaýan emläkleri Hasaba alyjy edaralar tarapyndan Gozgalmaýan emlägiň obýektleriniň ilkinji köpçülikleýin bellige alnyşyny geçirmegiň tertibi, Gozgalmaýan emlägiň tehniki taýdan tükellenmegini geçirmegiň tertibi, Ýer kadastr resminamasynyň düzüminiň, mazmunynyň we alnyp barlyşynyň tertibiniň taslamalary işlenip taýýarlanar we bellenen tertipde tassyklanar.

Gozgalmaýan emläkleriň ilkinji köpçülikleýin bellige alnyşynyň geçirilmegi Gozgalmaýan emlägiň obýektleriniň ilkinji köpçülikleýin bellige alnyşyny geçirmegiň tertibine laýyklykda amala aşyrylar. Gozgalmaýan emläkleriň ilkinji köpçülikleýin bellige alnyşynyň resminamalarynyň ýöredilmegi kagyz we elektron görnüşlerde amala aşyrylýar.

Gozgalmaýan emläkleriň ilkinji köpçülikleýin bellige alnyşy geçirilende oba ýerlerinde şahsy kömekçi hojalygy alyp barmak -mellek ýeri üçin we şäherlerde hem-de şäherçelerde özbaşdak ýaşaýyş jaýyny gurmak üçin berlen ýerleri uçdantutma tükellemek geçiriler. Eýeçiliginiň görnüşine we pudaklaýyn tabynlygyna garamazdan, ähli ýerden peýdalanyjylar we ýer kärendeçileri hasaba alnar.

Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrligi tarapyndan döwlete degişli gozgalmaýan emläkleri hasaba almak we tükelleýiş işlerini geçirmek bilen bagly işler amala aşyrylar. Döwlete degişli gozgalmaýan emläkleri doly hasaba alnar we tükelleýiş işleri geçiriler.

Gozgalmaýan emläkleri hasaba almak bilen bagly ýörite pudaklaýyn kompýuter programalarynyň ornaşdyrylmagy üpjün ediler.

Gozgalmaýan emlägiň obýektlerine baha bermegiň tärini işläp düzmek

Döwlet sanawynyň döredilmegi Gozgalmaýan emlägiň obýektlerine baha berilmegini hem göz önünde tutýar. Ösen ýurtlaryň ählisinde gozgalmaýan emlägiň obýektlerine hemişe ykdysady baha bermekden peýdalanylýar. Gozgalmaýan emlägiň obýektlerine baha bermegiň täre gozgalmaýan emlägi hasaba almagyň milli ulgamy we salgyt salmagyň ýörelgeleri bilen berk baglanyşykda bolup durýan milli ykdysady döp bilen kesgitlenýär.

Baha kesmek ulgamy döwletiň ykdysadyýetinde hem-de ilatly ýerleriň üpjünçilik ulgamynda bolup geýän üýtgeşmeleriň täsirine düşüp, mydama hereket edýär. Häzirki wagtda gozgalmaýan emlägiň obýektlerine baha kesmek «Baha kesmek işi hakyndaky» Türkmenistanyň Kanunyna laýyklykda amala aşyrylýar.

Gozgalmaýan emlägiň obýektlerine baha kesmek babatda iş kämilleşdirilmäge degişlidir, gozgalmaýan emlägiň obýektlerine baha kesmegiň usullaryny işläp düzmek we ornaşdyrmak zerurdyr. Bu işi amala aşyrmak üçin aşakdaky işler geçirilmelidir:

baha kesmek işiniň çygrynda gozgalmaýan emlägiň obýektlerine baha kesmegiň milli standartlarynyň we bu iş bilen bagly Türkmenistanyň kadalaşdyryjy hukuk namalarynyň taslamalaryny işläp taýýarlamak;

gozgalmaýan emlägiň obýektlerine baha kesmegiň usulyýetini işläp taýýarlamak we tassyklamak.

Gozgalmaýan emläkler hakynda maglumatlar, bar bolan we bes edilen hukuklar we hukuklaryň borçlanmalary, şeýle hem hukuk eýeleri hakynda ýeke-täk maglumatlar binýadyny döretmek

XXI asyr maglumatlar asyrydyr. Ýurdumyzda maglumat we telekommunikasiýa tehnologiýalary boýunça amala aşyrylýan işler dünýädäki ösüş bilen aýakdaş gitmelidir. Bellige alnyş ulgamyny awtomatlasdyrmagy we kompýuterleşdirmegi kämilleşdirmek arkaly maglumatlary goramagyň we dolandyrmagyň innowasion-maglumat binýady döredilmelidir. Munuň üçin, ilkinji nobatda, dürli maksatly programma üpjünçiligini, Bellige alnyş ulgamynda elektron resminamalar dolanyşygyny döretmek, onuň işini sazlaşykly ýola goýmak, bu ulgamy netijeli peýdalanmak we dolandyrmak boýunça innowasiýa tehnologiýalaryny ornaşdyrmak zerurdyr.

Pudaklaýyn maglumatlar binýady 2016-njy ýylyň 1-nji ýanwaryna çenli döredilmelidir (soňra bolsa zygyderli üstüni doldurmak, maglumatlaryň üýtgeýşine görä üýtgetme girizmek we Bellige alnyş ulgamyny bu maglumatlar bilen üpjün etmek).

2020-nji ýylyň 31-nji ýanwaryna çenli Ýeke-täk maglumatlar binýadynyň döredilmegi we ýöredilmegi üçin degişli işler geçirilip, zerur bolan maglumatlar taýýarlanmalydyr.

Pudaklaýyn maglumatlar binýadyny hem-de Ýeke-täk maglumatlar binýadyny emele getirmekte döwlet ýer kadastrynyň maglumatlaryny, tehniki tükelleýşiň netijesinde toplanan maglumatlary we düýpli gurluşyk binalarynyň hasaba alynmagy, ýöredilmegi barada maglumatlary işläp taýýarlamagyň tehnologiýalaryny bir umumy tehnologiýa birleşdirmek usuly ulanylmalydyr.

Pudaklaýyn maglumatlar binýadynyň hem-de Ýeke-täk maglumatlar binýadynyň, Döwlet sanawyny ýöretmegiň ýeke-täk awtomatlasdyrylan maglumat ulgamynyň emele getirilmegi häzirki wagtda ýöredilýän ýer böleklerini, binalary, desgalary, ýaşalýan we ýaşalmaýan jaýlary hem-de beýleki gozgalmaýan emläkleri hasaba almagyň netijesinde, toplanan maglumatlary döwrebap usullary ulanmak arkaly tapgyrlyýyn awtomatlasdyrmak işleriniň çäginde amala aşyrylar.

Pudaklaýyn maglumatlar binýady hem-de Ýeke-täk maglumatlar binýady, Döwlet sanawyny ýöretmegiň ýeke-täk awtomatlasdyrylan maglumat ulgamy ýörite programmalaýyn üpjünçiligiň işlenip taýýarlanylmagyny talap edýän maglumatlar goruny dolandyrmagyň döwrebap ulgamyna esaslanar.

Ýörite programmalaýyn üpjünçilik:

döwlet bellige alyjylary tarapyndan amala aşyrylýan hukuklaryň bellige alynmagynyň tertibini dowam etdirýän;

kadastr kartalarynyň täzelenmegini amala aşyrýan;

aýry-aýry tehnologik kadalaryň (tehniki tükelleýiş işlerine zerur bolan resminamalary taýýarlamagyň, gozgalmaýan emläge baha kesmegiň) awtomatlasdyrylmagyny amala aşyran programmalaýyn toplumlardan ybarat bolmagyny göz önünde tutýar.

Pudaklaýyn maglumatlar binýadynyň hem-de Ýeke-täk maglumatlar binýadynyň, Döwlet sanawynyň ýöretmegiň ýeke-täk awtomatlasdyrylan maglumat ulgamynyň çäginde Gozgalmaýan emläkleri Hasaba alyjy edaralaryň, Gullugyň, Gullugyň müdirlikleriniň we ýerli edaralarynyň aralarynda maglumat alyşmagyň elektron ulgamynyň döredilmegi zerurdyr.

Pudaklaýyn maglumatlar binýadynyň hem-de Ýeke-täk maglumatlar binýadynyň, Döwlet sanawynyň emele getirilmegi hasaba alyş kitaplarynyň we kadastr kartalarynyň maglumatlar gorunyň (binýadynyň), şeýle hem ýeke-täk salgy ulgamynyň we Döwlet sanawynda salgy maglumatynyň berilmeginiň standartlarynyň döredilmegini göz önünde tutýar. 2016-njy ýyldan başlap, hasaba alyş kitaplarynyň, kadastr kartalarynyň, arzalary bellige alyş kitaplarynyň elektron görnüşde hem ýöredilmegi amala aşyrylmalydyr.

Döwlet sanawyna goşulýan maglumatlaryň hemmeler üçin elýeterli bolmagyndan (olaryň gizlinligi kanunda göz önünde tutulan halatlardan başga ýagdaýlarda), ogurlyk we ýok edilmek howpundan goralmaga degişlidiginden ugur alyp, Maksatnamada olaryň goraglylygynyň üpjün edilmegi ugrunda degişli çäreleriň geçirilmegi göz önünde tutulýar. Bu çäreler degişli resminamalary işläp taýýarlamagy, maglumatlara idin edilmedik ygtyýarlyklardan goragyň güwänamalaşdyrylan enjamlaýyn we programmalaýyn ulgamynyň saýlanyp alynmagyny özünde jemleýär. Gullugyň ýerli edaralarynda hemişe saklanylmaga degişli Döwlet sanawynyň resminamalarynyň abat bolmagyny üpjün etmek üçin arhiwler dörediler. Bu arhiwleriň resminamalary Türkmenistanyň Milli arhiw gaznasynyň düzüm bölegi bolup durýanlygy bilen baglylykda, Maksatnamada arhiwlere bildirilýän döwrebap talaplara laýyk gelýän arhiwleriň döredilmegini üpjün edip biljek işleriň (degişli jaýlary enjamlaşdyrmak, işgärler bilen üpjün etmek, arhiw işgärleriniň hünär derejesini ýokarlandyrmak, awtomatlaşdyrmak) geçirilmegi göz önünde tutulýar. Şeýle hem gozgalmaýan emlägi hasaba almak boýunça we hukuklaryň bellige alynmagy bilen bagly resminamalaryň pudaklaýyn arhiwleri döredilmelidir.

Maksatnamanyň çäreleriniň maddy-tehniki üpjünçiligi

Türkmenistanyň Adalat ministriliginiň ýanynda döredilmegi göz önünde tutulýan Gullugy, Gullugyň müdirliklerini we ýerli edaralaryny edara binasy bilen üpjün etmek boýunça ýerine ýetiriji ýerli häkimiýet edaralary hem-de Türkmenistanyň Adalat ministrligi tarapyndan degişli işler geçiriler.

Pudaklaýyn maglumatlar binýadyny, Ýeke-täk maglumatlar binýadyny hem-de Döwlet sanawyny, Bellige alnyş ulgamynyň işini ýöretmegiň ýeke-täk awtomatlasdyrylan maglumat ulgamyny emele getirmek we ýöretmek maksady bilen, enjamlaýyn-programmalaýyn serişdeleri, şol sanda korporativ serwerleri we Döwlet sanawyny ýöredýän Bellige alnyş ulgamynyň serwerlerini, iş beketlerini,

daşky bölek enjamlary, ygtyýarnamalaýyn-programmalaýyn üpjünçilik serişdelerini satyn almak we olaryň işlemegini ýola goýmak meýilleşdirilýär.

Arhiwler üçin ýörite jaýlary enjamlaşdyrmak, kadastr işlerini geçirmek üçin geodeziýa esbaplaryny, ýörite awtoulag serişdelerini we beýleki maddy-tehniki enjamlary satyn almak meýilleşdirilýär.

Maksatnamanyň ykdysady taýdan peýdalylygy we maliýe üpjünçiligi

Maksatnamanyň durmuşa geçirilmeginiň netijesinde, Türkmenistanda hukuklaryň bellige alynmagynyň kompýuter tehnologiýalaryna esaslanan we gozgalmaýan emlägiň peýdaly ulanylmagyny hem-de onuň goragly bolmagyny üpjün edýän ýeke-täk döwrebap Bellige alnyş ulgamy dörediler. Türkmenistanda hukuklaryň bellige alynmagynyň görkezilen derejedäki ulgamy aşakda görkezilenleriň hasabyna dörediler:

Döwlet sanawynyň maglumatlarynyň elýeterliliginiň we gozgalmaýan emlägi ynsaply edinijiniň, eýesiniň hem-de eýeçilik edijiniň hukuklarynyň kepillikleriniň üpjün edilmegi, ipotekanyň we gozgalmaýan emläk bazarynyň ösdürilmegi arkaly maýa goýum ýagdaýynyň gowulandyrylmagynyň;

gozgalmaýan emlägi dolandyrmagy amala aşyran döwlet edaralarynyň işiniň netijeliliginiň ýokarlandyrylmagynyň, gozgalmaýan emläge bolan salgyt ulgamynyň gowulandyrylmagynyň, Döwlet býujetine girdejileriň ýokarlandyrylmagynyň.

Maksatnamanyň maliýeleşdirilmegi Meýilnamada göz önünde tutulan çäreleri ýerine ýetirmek üçin çykadjylary Döwlet býujetinden maliýeleşdirilýän ministrlkler we pudak edaralary, ýerine ýetiriji ýerli häkimiýet edaralary we Geňeşler Türkmenistanyň Döwlet býujetiniň we býujetden daşary serişdeleriniň, hojalyk hasaplaşyklaryndakylar bolsa, öz serişdeleriniň hasabyna amala aşyrlarlar.

Şeýle hem gozgalmaýan emläkleriň hasaba alynmagy we Hukuklaryň bellige alynmagy bilen baglanyşykly hukuk we tehniki hyzmatlaryň edilendigi üçin gelip gowuşýan serişdelerden (gozgalmaýan emlägiň tehniki tükelleýiş işleriniň geçirilmegi, Döwlet sanawyndand maglumatlaryň, bellige alyş hereketleriniň amala aşyrylmagy boýunça hukuk taýdan maslahatlaryň berlendigi, resminamalardan göçürmeleriň taýýarlanandygy, Hukuklaryň bellige alynmagy bilen baglanyşykly başga hukuk we tehniki hyzmatlaryň edilendigi üçin alynýan töleglerden) býujetden daşarky serişdeler hem emele geler.

Garaşylýan netijeler

Maksatnamany durmuşa geçirmeginiň netijesinde, Bellige alnyş ulgamy dörediler we gozgalmaýan emläge bolan hukuklar we oňa bolan hukuklaryň borçlanmalary, şeýle hem onuň bilen bagly geleşikler döwlet tarapyndan bellige alnar.

Gozgalmaýan emläkleriň doly tehniki tükellenmegi geçiriler we gozgalmaýan emlägiň her bir obýekti boýunça kadastr we tükelleýiş işleri düzüler hem-de

gozgalmaýan emlägiň hasabynyň ýöredilmegi üçin zerur bolan başga resminamalar taýýarlanar.

Hukuk belleýji resminamalaryň esasynda gozgalmaýan emläkler kybaplaşdyrylar.

Ýöriteleşdirilen kadastrlar alnyp barlar we gozgalmaýan emlägiň obýektlerine gözegçilik edilip durlar.

Gozgalmaýan emläkleriň barlygy we ýagdaýy hakynda ýeke-täk kompýuterleşdirilen maglumatlar banky dörediler we alnyp barlar.

Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda gozgalmaýan emläklere eýeçilik hukugy hakynda şahadatnamalaryň berilmegi amala aşyrylar.

Pudaklaýyn maglumatlar binýady hem-de Ýeke-täk maglumatlar binýady, Döwlet sanawy emele getiriler.

Gozgalmaýan emläkleri Hasaba alyjy edaralaryň, Bellige alnyş ulgamynyň işi talaba laýyk ýola goýlar, şeýle hem bu babatda degişli düzgünnamalar tassyklanar.

Türkmenistanyň Prezidentiniň
2015-nji ýylyň 02-nji maýynda
çykaran 14232-nji karary bilen
tassyklandy

**«Gozgalmaýan emläge bolan hukuklaryň we onuň bilen bagly
geleşikleriň döwlet tarapyndan bellige alnyş ulgamyny tapgyrlyýyn
ösdürmegiň 2015-2020-nji ýyllar üçin Döwlet maksatnamasyny» amala
aşyrmak boýunça ýerine ýetirilmeli çäreleriň
MEÝILNAMASY**

(Türkmenistanyň Prezidentiniň 23.08.2016 ý. çykaran № 14938 we 01.07.2018 ý. çykaran
№ 835 kararlary esasynda girizilen üýtgetmeler bilen)

t/b	Çäreleriň atlary	Möhleti	Jogapkär edaralar
I. Hukuk binýadyny döretmek we kämilleşdirmek			
1.	«Gozgalmaýan emläge bolan hukuklaryň we onuň bilen bagly geleşikleriň döwlet tarapyndan bellige alynmagy hakyndaky» Türkmenistanyň Kanunundan gelip çykýan kadalaşdyryjy hukuk namalarynyň we kadalaşdyryjy resminamalaryň taslamalaryny işläp taýýarlamak	2015-nji ýylyň 1-nji noýabryna çenli	Türkmenistanyň Adalat ministrligi, Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrligi, Türkmenistanyň Jemagat hojalygy ministrligi, Türkmenistanyň Daşky gurşawy goramak we ýer serişdeleri baradaky döwlet komiteti, welaýatlaryň, Aşgabat şäheriniň we etraplaryň (şäherleriň) häkimlikleri

2.	Gozgalmaýan emläkleri Hasaba alyjy edaralaryň hasaba alyş işleri bilen bagly kadalaşdyryjy hukuk namalarynyň we beýleki zerur resminamalaryň taslamalaryny işläp taýýarlamak	2016-njy ýylyň 1-nji ýanwaryna çenli	Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrligi, Türkmenistanyň Daşky gurşawy goramak we ýer serişdeleri baradaky döwlet komiteti, Türkmenistanyň Jemagat hojalygy ministrligi, Türkmenistanyň Gurluşyk we binagärlik ministrligi, Türkmenistanyň Bilim ministrligi, Türkmenistanyň Adalat ministrligi
3.	«Eýeçilik hakyndaky» Türkmenistanyň Kanunynyň taslamasyny işläp taýýarlamak	2016-njy ýylyň 1-nji ýanwaryna çenli	Türkmenistanyň Mejlisi, Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrligi, Türkmenistanyň Adalat ministrligi, beýleki degişli ministrlikler we pudak edaralary
4.	«Türkmenistanyň Raýat kodek-sine üýtgetmeler we goşmaçalar girizmek hakyndaky» Türkmenistanyň Kanunynyň taslamasyny işläp taýýarlamak	2016-njy ýylyň 1-nji ýanwaryna çenli	Türkmenistanyň Mejlisi, Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrligi, Türkmenistanyň Adalat ministrligi, beýleki degişli ministrlikler we pudak edaralary
II. Türkmenistanyň Adalat ministrliğiniň ýanyndaky Gozgalmaýan emläge bolan hukuklaryň we onuň bilen bagly geleşikleriň döwlet tarapyndan bellige alynmagy baradaky gulluk üçin işgärleri taýýarlamak			
5.	Bellige alnyş ulgamy üçin hünärmenleri gaýtadan taýýarlamak we olaryň hünär derejelerini ýokarlandyrmak üçin gysga möhletli okuwlary guramak	2015-nji ýylyň III çäryeginden başlap	Türkmenistanyň Adalat ministrligi
6.	Bellige alnyş ulgamy üçin hünärmenleri taýýarlamak	2015-2016-njy okuw ýylyndan başlap	Türkmenistanyň Adalat ministrliğiniň sargydy boýunça Türkmenistanyň Bilim ministrligi, garamagynda degişli orta we ýokary hünär bilimi edaralary bolan ministrlikler we pudak edaralary
7.	Gozgalmaýan emläkleri hasaba almak, hukuklary bellige almak işleri bilen bagly okuw kitaplaryny we gollanmalary taýýarlamak	2015-2016-njy okuw ýylyndan başlap	Türkmenistanyň Bilim ministrligi, Türkmenistanyň Adalat ministrligi, garamagynda degişli orta we ýokary hünär bilimi edaralary bolan ministrlikler we pudak edaralary, Türkmenistanyň Ylymlar akademiýasy, Türkmenistanyň Prezidentiniň

			ýanyndaky Döwlet we hukuk instituty
8.	Ýokary we orta hünär bilimi edaralarynyň okuw meýilnamalarynda we maksatnamalarynda gozgalmaýan emläkleri hasaba almak, hukuklary bellige almak işleri bilen bagly okuw sapaklaryny göz önünde tutmak	2015-2016-njy okuw ýylyndan başlap	Türkmenistanyň Adalat ministrliginiň teklibi boýunça Türkmenistanyň Bilim ministrligi, garamagynda degişli orta we ýokary hünär bilimi edaralary bolan ministrlikler we pudak edaralary
9.	Daşary ýurt döwletlerinde gozgalmaýan emläkleriň hasaba alynmagynyň, hukuklaryň bellige alynmagynyň tejribelerini öwrenmek maksady bilen, olaryň degişli edaralaryna we abraýly ýokary okuw mekdeplerine iş saparlaryny guramak	2015-2016-njy ýyllaryň dowamynda	Türkmenistanyň Adalat ministrligi, Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrligi, Türkmenistanyň Daşky gurşawy goramak we ýer serişdeleri baradaky döwlet komiteti, Türkmenistanyň Jemagat hojalygy ministrligi
III. Gozgalmaýan emläkleriň ilkinji köpçülikleýin bellige alnyşyny amala aşyrmak			
10.	Gozgalmaýan emlägiň obýektleriniň ilkinji köpçülikleýin bellige alnyşyny geçirmegiň tertibiniň taslamasyny işläp taýýarlamak we tassyklamak	2015-nji ýylyň IV çärygine çenli	Türkmenistanyň Jemagat hojalygy ministrligi, Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrligi, Türkmenistanyň Daşky gurşawy goramak we ýer serişdeleri baradaky döwlet komiteti, Türkmenistanyň Adalat ministrligi
11.	Gozgalmaýan emläkleriň ilkinji köpçülikleýin bellige alnyşyny geçirmek	2015-nji ýylyň 1-nji noýabryndan başlap	Türkmenistanyň Jemagat hojalygy ministrligi, Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrligi, Türkmenistanyň Daşky gurşawy goramak we ýer serişdeleri baradaky döwlet komiteti Türkmenistanyň Daşky gurşawy goramak we ýer serişdeleri baradaky döwlet komitetiniň ýer serişdeleri gulluklary
12.	Ýer kadastr resminamasynyň düzüminiň, mazmunynyň we alnyp barlyşynyň tertibiniň taslamasyny işläp taýýarlamak we tassyklamak	2016-njy ýylyň 1-nji ýanwaryna çenli	Türkmenistanyň Daşky gurşawy goramak we ýer serişdeleri baradaky döwlet komiteti, Türkmenistanyň Daşky gurşawy goramak we ýer serişdeleri baradaky döwlet komitetiniň ýer serişdeleri gulluklary,

			welaýatlaryň, Aşgabat şäheriniň we etraplaryň (şäherleriň) häkimlikleri, Geňeşler
13.	Oba ýerlerinde şahsy kömekçi hojalygy alyp barmak - mellek ýeri üçin we şäherlerde hem-de şäherçelerde özbaşdak ýaşayyş jaýyny gurmak üçin berlen ýerleriň uçdantutma tükellemesini geçirmek	2015-nji ýylyň IV çäryeginden başlap	Türkmenistanyň Daşky gurşawy goramak we ýer serişdeleri baradaky döwlet komiteti, Türkmenistanyň Daşky gurşawy goramak we ýer serişdeleri baradaky döwlet komitetiniň ýer serişdeleri gulluklary, welaýatlaryň, Aşgabat şäheriniň we etraplaryň (şäherleriň) häkimlikleri, Geňeşler
14.	Eýeçiliginiň görnüşine we pudaklaýyn tabynlygyna garamazdan, ähli ýerden peýdalanyjylary we ýer kärendeçilerini hasaba almak	2015-nji ýylyň III çäryeginden başlap	Türkmenistanyň Daşky gurşawy goramak we ýer serişdeleri baradaky döwlet komiteti, Türkmenistanyň Daşky gurşawy goramak we ýer serişdeleri baradaky döwlet komitetiniň ýer serişdeleri gulluklary, etraplaryň (şäherleriň), welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň häkimlikleri, Geňeşler
15.	Türkmenistanyň Daşky gurşawy goramak we ýer serişdeleri baradaky döwlet komitetiniň ýer serişdeleri gullugyny döwlet ýer gurluşygy, döwlet ýer kadastry, ýerleriň ýagdaýyna syn etmek boýunça işleri, şeýle hem ýerleri rejeli peýdalanmaga we goramaga gönükdirilen beýleki işleri geçirmek üçin Türkmenistan boýunça Ýeriň emeli hemrasyndan alnan suratlaryň esasynda ýörite programmalar esasynda düzülen, belli bir ölçege getirilen sanly elektron kartalary, programmalar hem-de beýleki kartografik resminamalar bilen üpjün etmek	2015-nji ýylyň IV çäryeginden başlap	Türkmenistanyň Goramak ministrligi
16.	Ýerleriň uçdantutma tükellemesini geçirmek bilen bagly ölçegleri, gollanmalary, gözükdirmeleri, kadalary we usulyýet resminamalaryny taýýarlamak we tassyklamak	2015-2016-njy ýyllar	Türkmenistanyň Daşky gurşawy goramak we ýer serişdeleri baradaky döwlet komiteti, welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň häkimlikleri

17.	Ýerleriň uçdantutma tükellemesini geçirmek we hasaba almak bilen bagly ýörite pudaklaýyn kompýuter programmalarynyň ornaşdyrylmagyny üpjün etmek	2015-2016-njy ýyllar	Türkmenistanyň Daşky gurşawy goramak we ýer serişdeleri baradaky döwlet komiteti, welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň häkimlikleri
18.	Gozgalmaýan emlägiň obýektleriniň tehniki taýdan tükellenmegini geçirmegiň tertibini işläp taýýarlamak we tassyklamak	2015-nji ýylyň 1-nji dekabryna çenli	Türkmenistanyň Jemagat hojalygy ministrligi, Türkmenistanyň Daşky gurşawy goramak we ýer serişdeleri baradaky döwlet komiteti Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrligi
19.	Ýaşagyş jaýlarynyň we gozgalmaýan emlägiň başga obýektleriniň tehniki taýdan tükellemesini geçirmek we olary hasaba almak	2015-2016-njy ýyllar	Türkmenistanyň Jemagat hojalygy ministrligi
20.	Ýaşagyş jaýlarynyň we gozgalmaýan emlägiň başga obýektleriniň tehniki taýdan tükellemesini geçirmek we hasaba almak bilen bagly ölçegleri, gollanmalary, gözükdirmeleri, kadalary we usulyýet resminamalaryny taýýarlamak we tassyklamak	2015-2016-njy ýyllar	Türkmenistanyň Jemagat hojalygy ministrligi
21.	Ýaşagyş jaýlarynyň we gozgalmaýan emlägiň başga obýektleriniň tehniki taýdan tükellemesini geçirmek we hasaba almak bilen bagly ýörite pudaklaýyn kompýuter programmalarynyň ornaşdyrylmagyny üpjün etmek	2015-2016-njy ýyllar	Türkmenistanyň Jemagat hojalygy ministrligi
22.	Gozgalmaýan emläkleri Hasaba alyjy edaralaryň, Bellige alnyş ulgamynyň hasaba alyş işleri bilen bagly maliýe ýagdaýyny seljermek we degişli teklipleri bermek	2015-2020-nji ýyllar	Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrligi
23.	Döwlete degişli gozgalmaýan emläkleri hasaba almak we tükelleýiş işlerini geçirmek hem-de döwlet emläginiň sanawyny alyp barmak	2015-2020-nji ýyllar	Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrligi
24.	Döwlete degişli gozgalmaýan emläkleri doly hasaba almak we tükelleýiş işlerini geçirmek hem-de bu iş bilen bagly ýörite pudaklaýyn kompýuter programmalarynyň ornaşdyrylmagyny üpjün etmek	2015-2016-njy ýyllar	Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrligi

25.	Döwletimizde bar bolan gozgalmaýan emläkleriň hemmesiniň tehniki tükelleýişiniň we hasaba alynmagynyň geçirilmegini doly tamamlamak	2020-nji ýylyň 1-nji ýanwaryna çenli	Türkmenistanyň Daşky gurşawy goramak we ýer serişdeleri baradaky döwlet komiteti, Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrligi, Türkmenistanyň Jemagat hojalygy ministrligi, welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň häkimlikleri
IV. Gozgalmaýan emlägiň obýektlerine baha bermegiň tärini işläp düzmek			
26.	Baha kesmek işiniň çygyrynda gozgalmaýan emläge baha kesmegiň milli standartlarynyň we Türkmenistanyň kadalaşdyryjy hukuk namalarynyň taslamalaryny işläp taýýarlamak	2016-njy ýylyň 1-nji ýanwaryna çenli	Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrligi, Türkmenistanyň Jemagat hojalygy ministrligi, Aşgabat şäheriniň Baha kesijileriniň birleşigi
27.	Gozgalmaýan emläge baha kesijileri okatmagyň maksatnamalaryny işläp düzmek we tassyklamak	2016-njy ýylyň 1-nji ýanwaryna çenli	Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrligi
28.	Gozgalmaýan emlägiň gymmatyna baha kesmegiň Tertibiniň taslamasyny işläp taýýarlamak we tassyklamak	2016-njy ýylyň 1-nji iýulyna çenli	Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrligi, Türkmenistanyň Jemagat hojalygy ministrligi, Türkmenistanyň Adalat ministrligi, Aşgabat şäheriniň Baha kesijileriniň birleşigi
29.	Gozgalmaýan emläklere baha kesmegiň usulyýetini işläp taýýarlamak we tassyklamak	2016-njy ýylyň 1-nji iýulyna çenli	Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrligi, Türkmenistanyň Jemagat hojalygy ministrligi, Türkmenistanyň Adalat ministrligi, Aşgabat şäheriniň Baha kesijileriniň birleşigi
30.	Gurluşygy tamamlanmadyk obýektleri kabul etmegiň we olaryň bahasyny kesgitlemegiň tertibini işläp taýýarlamak we tassyklamak	2016-njy ýylyň 1-nji iýulyna çenli	Türkmenistanyň Gurluşyk we binagärlik ministrligi, Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrligi, Türkmenistanyň Jemagat hojalygy ministrligi, Türkmenistanyň Adalat ministrligi, Aşgabat şäheriniň Baha kesijileriniň birleşigi
31.	Notarial hereketleriň amala aşyrylandygy üçin döwlet pajynyň möçberiniň Türkmenistanyň Ministrler Kabineti tarapyndan döwlet pajyny hasaplamak üçin bellenýän binýatlyk mukdardan ugur alnyp, göterim möçberinde kesgitlemegi göz önünde tutup,	2016-njy ýylyň 1-nji ýanwaryna çenli	Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrligi, Türkmenistanyň Adalat ministrligi

	döwlet paçlarynyň möçberlerine gaýtadan seretmek		
V. Gozgalmaýan emläkler hakynda maglumatlar, bar bolan we bes edilen hukuklar we hukuklaryň borçlanmalary, şeýle hem hukuk eýeleri hakynda ýeke-täk maglumatlar binýadyny döretmek			
32.	Pudaklaýyn maglumatlar binýadyny hem-de Ýeke-täk maglumatlar binýadyny, Döwlet sanawyny ýöretmegiň tehniki we iş meýilnamalaryny işläp düzmek	2015-nji ýylyň IV çäryegine çenli	Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrligi, Türkmenistanyň Jemagat hojalygy ministrligi, Türkmenistanyň Daşky gurşawy goramak we ýer serişdeleri baradaky döwlet komiteti, Türkmenistanyň Adalat ministrligi, Türkmenistanyň Aragatnaşyk ministrligi, welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň häkimlikleri
33.	Pudaklaýyn maglumatlar binýadyny hem-de Ýeke-täk maglumatlar binýadyny, Döwlet sanawyny ýöretmegiň ýeke-täk awtomatlasdyrylan maglumatlar ulgamynyň maglumatlar binýadyny we ýörite programmalaýyn üpjünçiligini işläp düzmek, synagdan geçirmek we ornaşdyrmak	2016-njy ýylyň III çäryegine çenli	Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrligi, Türkmenistanyň Jemagat hojalygy ministrligi, Türkmenistanyň Daşky gurşawy goramak we ýer serişdeleri baradaky döwlet komiteti, Türkmenistanyň Adalat ministrligi, Türkmenistanyň Aragatnaşyk ministrligi, welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň häkimlikleri
34.	Gozgalmaýan emläkleri Hasaba alyjy edaralaryň hem-de Bellige alyný ulgamynyň arasynda elektron maglumatlary alyşmak ulgamyny döretmek	2016-njy ýylyň III çäryegine çenli	Türkmenistanyň Aragatnaşyk ministrligi, Türkmenistanyň Jemagat hojalygy ministrligi, Türkmenistanyň Daşky gurşawy goramak we ýer serişdeleri baradaky döwlet komiteti, Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrligi, Türkmenistanyň Adalat ministrligi, welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň häkimlikleri
35.	Gozgalmaýan emläkleri Hasaba alyjy edaralaryň, Türkmenistanyň Adalat ministrliginiň ýanyndaky Gozgalmaýan emläge bolan hukuklaryň we onuň bilen bagly geleşikleriň döwlet tarapyndan bellige alynmagy baradaky Gullugyň ýerli edaralarynda Pudaklaýyn maglumatlar binýadyny, Ýeke-täk	2016-njy ýylyň 1-nji ýanwaryna çenli	Türkmenistanyň Daşky gurşawy goramak we ýer serişdeleri baradaky döwlet komiteti, Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrligi, Türkmenistanyň Jemagat hojalygy ministrligi, Türkmenistanyň Aragatnaşyk

	maglumatlar binýadyny hem-de Döwlet sanawyny döretmek we ýöretmek üçin zerur bolan maglumatlar binýadyny döretmek		ministrliги, Türkmenistanyň Adalat ministrliги, welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň häkimlikleri
36.	Pudaklaýyn maglumatlar binýadyny döretmek we ýöretmek	2016-njy ýylyň 1-nji ýanwaryndan başlap	Türkmenistanyň Jemagat hojalygy ministrliги, Türkmenistanyň Daşky gurşawy goramak we ýer serişdeleri baradaky döwlet komiteti, Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrliги, welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň häkimlikleri
37.	Döwlet sanawyny döretmek we ýöretmek	2016-njy ýylyň 1-nji ýanwaryndan başlap	Türkmenistanyň Adalat ministrliги
38.	Gozgalmaýan emlägi hasaba almak boýunça we hukuklaryň bellige alynmagy bilen bagly resminamalaryň pudaklaýyn arhiwlerini döretmek we olaryň işini «Türkmenistanyň arhiwleri we arhiw işi hakyndaky» Türkmenistanyň Kanunynyň talaplaryna laýyklykda guramak	2016-njy ýylyň 1-nji ýanwaryndan başlap	Türkmenistanyň Ministrler Kabinetiniň ýanyndaky Baş arhiw müdirligi, Türkmenistanyň Jemagat hojalygy ministrliги, Türkmenistanyň Daşky gurşawy goramak we ýer serişdeleri baradaky döwlet komiteti, Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrliги, Türkmenistanyň Adalat ministrliги, welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň häkimlikleri
39.	Pudaklaýyn maglumatlar binýadyndan iberilen maglumatlaryň hem-de Döwlet sanawynyň maglumatlarynyň, şahsy taraplaryň, edara görnüşli taraplaryň, gozgalmaýan emläkleriň salgylary barada degişli edaralar tarapyndan iberlen maglumatlaryň esasynda Ýeke-täk maglumatlar binýadynyň döredilmegi we ýöredilmegi üçin degişli işleri geçirip, zerur bolan maglumatlary taýýarlamak	2015-2020-nji ýyllar	Türkmenistanyň Adalat ministrliги, Türkmenistanyň Jemagat hojalygy ministrliги, Türkmenistanyň Daşky gurşawy goramak we ýer serişdeleri baradaky döwlet komiteti, Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrliги, Türkmenistanyň İçeri işler ministrliги, welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň häkimlikleri
40.	Gozgalmaýan emläge bolan hukuklaryň we onuň bilen bagly geleşikleriň döwlet tarapyndan bellige alnyş ulgamyny ösdürmegiň 2021-2026-njy ýyllar üçin Döwlet maksatnamasynyň taslamasyny işläp taýýarlamak we	2020-nji ýylyň 31-nji noýabryna çenli	Türkmenistanyň Adalat ministrliги, Türkmenistanyň Maliýe we ykdysadyýet ministrliги, Türkmenistanyň Jemagat hojalygy ministrliги, Türkmenistanyň Daşky gurşawy goramak we ýer

	Türkmenistanyň Ministrler Kabinetine tassyklamak üçin bermek		serişdeleri baradaky döwlet komiteti, welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň häkimlikleri
--	--	--	--